

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 249.408 van 6 januari 2021
in de zaak A. 215.743/IX-8631**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
bij wie woonplaats wordt gekozen
eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ingrid Opdebeek
kantoor houdend te 2630 Aartselaar
Karel van de Woestijnelaan 7

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sofie Logie
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het verzoek

1. Met een verzoekschrift, ingediend op 14 juni 2019, vraagt de verzoekende partij “een schadevergoeding tot herstel van de nadelen geleden in-gevolge de onwettigheden aangevoerd in de procedure met kenmerk G/A 215.743/IX-8631”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 244.939 van 25 juni 2019 is het debat heropend voor het onderzoek van het verzoek tot schadevergoeding tot herstel.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Iris Verheven heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2020.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Lene De Vlieger, die *loco* advocaat Sofie Logie verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Iris Verheven heeft, behalve wat de kosten betreft, een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Aanleiding tot het verzoek

3. Verzoekster was voltijds hoofddocent aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Universiteit Gent.

Met een nota van 17 december 2013 stelt de decaan van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte de in aanmerking komende hoofddocenten ervan

in kennis dat in de goedgekeurde AP- en ATP-formaties onder meer is voorzien in “acht bevorderingsplaatsen van voltijds hoofddocent naar hoogleraar”. Verzoekster en dertien andere voltijdse hoofddocenten stellen zich daarvoor kandidaat.

De raad van bestuur van de Universiteit Gent beslist op 13 februari 2015 om acht voltijdse hoofddocenten met ingang van 1 oktober 2014 te bevorderen tot hoogleraar. Verzoekster, die niet behoort tot de gelukkigen, vordert de nietigverklaring van deze beslissing.

Bij arrest nr. 244.939 van 25 juni 2019 vernietigt de Raad van State voormelde beslissing.

IV. Nadere omschrijving van het voorwerp

4.1. In het inleidend verzoekschrift beschrijft verzoekster de financiële en de morele nadelen die zij heeft geleden en waarvoor zij een vergoeding nastreeft.

4.2. Verzoekster is evenwel door de verwerende partij op 1 maart 2019 ook bevorderd tot hoogleraar via het zogenaamde *fast track* traject, met ingang van 1 oktober 2018. Vervolgens is zij op 27 september 2019 retroactief bevorderd tot hoogleraar, met ingang van 1 oktober 2014.

Verzoekster bevestigt in de memorie van wederantwoord dat de verwerende partij inmiddels de betalingen heeft verricht, verbonden aan deze bevordering:

“De financiële nadelen ingevolge het feit dat de bevordering van verzoekster vier jaar later ingaat dan ze normaal had moeten ingaan, werden rechtgezet samen met de uitbetaling van het salaris van oktober 2019.”

Zij handhaaft haar vordering tot het verkrijgen van een schadevergoeding tot herstel enkel nog voor wat het morele nadeel betreft, namelijk

wegens “aantasting van de goede naam en reputatieschade door het mislopen van een gecontingenteerde bevordering met ingang van 1 oktober 2014”.

4.3. Het voorwerp van het verzoek wordt dan ook bepaald tot de gevorderde vergoeding voor de voormelde morele schade. Hierna worden dan ook enkel de argumenten die daarmee in verband staan onderzocht.

V. Onderzoek

A. De gevorderde schadevergoeding

5. Verzoekster vordert voor “de reputatieschade, de aantasting van haar goede naam en de morele schade” een schadevergoeding tot herstel forfaitair begroot op 10.000 euro, te verhogen “met de vergoedende interesten aan de wettelijke rentevoet van 2% vanaf 1 oktober 2014 (ingangsdatum bestreden beslissing) tot aan de datum van het arrest waarbij een uitspraak wordt gedaan over de schadevergoeding tot herstel, alsook, vanaf de datum van het arrest, met de verwijlinteresten aan de wettelijke rentevoet van 2% op het bedrag van de toegekende schadevergoeding tot herstel en de vergoedende interesten”.

B. Het geleden nadeel

Uiteenzetting van verzoekster

6. Verzoekster betoogt dat een hoogleraar in de academische wereld en daarbuiten een veel hoger aanzien geniet dan de aanvangsgraden van een docent en een hoofddocent. Zo is de Engelse vertaling van hoogleraar in academische kringen *full professor*.

Pas vanaf het niveau van hoogleraar komt zij bovendien in aanmerking voor het bekleden van diverse prestigieuze functies binnen de universiteit, zoals decaan, vicedecaan, rector, vicerector en het lidmaatschap van tucht-

organen voor het zelfstandig academisch personeel. Verzoekster heeft dit gedurende vier jaar moeten missen ingevolge de aangevoerde onwettigheden en zij lijdt hierdoor een belangrijk moreel nadeel.

Dit moreel nadeel wordt niet *ipso facto* hersteld door de morele genoegdoening die volgt uit het vernietigingsarrest, daar het gedurende vier jaar niet kunnen bekleden van het ambt van hoogleraar niet ongedaan kan worden gemaakt, zelfs niet met terugwerkende kracht kan worden hersteld, en dus een definitief ondergaan moreel nadeel is.

Gedurende de periode van vier jaar dat verzoekster eerder bevorderd had moeten zijn tot hoogleraar heeft zij ingevolge de aangevoerde onwettigheden veel geloofwaardigheid verloren en heeft zij grote imagoschade geleden. Zij werd immers vier jaar lang niet bekwaam genoeg geacht om tot hoogleraar te worden bevorderd.

7. In de memorie van wederantwoord betwist verzoekster dat het moreel nadeel voldoende is hersteld door de morele genoegdoening die volgt uit de nietigverklaring van de bestreden beslissing:

“Dit is geenszins het geval. Dit moreel nadeel wordt niet *ipso facto* hersteld door de morele genoegdoening die volgt uit het vernietigingsarrest, daar het gedurende vier jaar niet kunnen bekleden van het ambt van hoogleraar niet ongedaan kan worden gemaakt, zelfs niet met terugwerkende kracht kan worden hersteld, en dus een definitief ondergaan moreel nadeel is. De terugwerkende kracht van het vernietigingsarrest is een juridische fictie die niet ongedaan maakt dat verzoekster vier jaar lang – ten onrechte – niet als hoogleraar kon fungeren. Het aanzien dat daarmee gepaard gaat, de functies die men als hoogleraar kan betrekken, de status binnen de academische wereld, ... kunnen niet met terugwerkende kracht worden hersteld. Verzoekster werd vier jaar lang niet bekwaam genoeg geacht om tot hoogleraar te worden bevorderd. Dit moeten ondergaan wordt op geen enkele wijze hersteld door de morele genoegdoening die volgt uit een vernietigingsarrest.”

8. In haar laatste memorie stelt verzoekster dat uit haar bevordering met terugwerkende kracht volgt dat de verwerende partij erkent dat de be-

vordering haar reeds toekwam in 2014 en dat zij dus wel degelijk vier jaar en vijf maanden die bevordering heeft moeten ontberen, alsook het daaraan verbonden aanzien als hoogleraar. De verwerende partij kan niet ernstig betwisten dat een hoogleraar een hoger aanzien geniet dan een hoofddocent. Het ZAP-reglement wijst op het tegendeel. Een hoogleraar neemt immers een leidende rol op in de onderwijs- en onderzoeksactiviteiten en is de eindverantwoordelijke voor de kwaliteit daarvan. Een hoogleraar moet de docenten en hoofddocenten ook coachen. Indien die kerntaken naar behoren worden opgenomen, leidt dit ook tot meer aanzien dan dat verbonden aan de functie van hoofddocent.

Wat het niet in aanmerking komen voor een reeks prestigieuze functies betreft, stelt verzoekster dat het niet relevant is om welke functies het precies gaat. Er kan niet in redelijkheid worden betwist dat zij gedurende de meer dan vier jaar dat zij haar bevordering tot hoogleraar ten onrechte moest ontberen, voor verschillende van die functies in aanmerking zou zijn gekomen. Zij wijst erop dat zij lid was van de raad van bestuur van 1998 tot 2003 en lid van het bestuurscollege van 1999 tot 2003, wat haar engagement aantoont. Ook deze morele schade en het verlies van een kans komen in aanmerking voor schadevergoeding.

Beoordeling

9. Opdat een moreel nadeel aanleiding zou kunnen geven tot het toewijzen van een schadevergoeding tot herstel moet worden aangetoond dat dit nadeel niet of niet volledig door de vernietiging van de onwettig bevonden bestuurshandeling is hersteld. Het komt aan de verzoekende partij toe dat nog niet herstellende moreel nadeel te bewijzen aan de hand van concrete gegevens aangezien de nietigverklaring in beginsel de nodige morele genoegdoening verschaft.

10. Verzoekster vergist zich door uit de onwettig bevonden beslissing af te leiden dat de verwerende partij haar gedurende vier jaar onbekwaam achtte om tot hoogleraar bevorderd te worden. Terecht stelt de verwerende partij dat bij gecontingenteerde bevorderingen van bij aanvang vaststaat dat maar een

vooraf bepaald aantal kandidaten bevorderd kan worden en dat er *in casu* veertien kandidaten voor slechts acht bevorderingsplaatsen waren. Het niet in aanmerking komen voor een gecontingenteerde bevordering houdt bijgevolg geen oordeel in omtrent het niet bekwaam achten van een kandidaat. Als méér personeelsleden zich kandidaat stellen dan er te begeven plaatsen zijn, dan is dit voor de afgewezen kandidaat geen bewijs dat het bestuur haar onbekwaam acht maar enkel dat andere kandidaten nog bekwaamer waren. Verzoekster kwam ook niet in concurrentie met kandidaten uit haar eigen vakgebied, zodat de vernietigde beslissing haar deskundigheid ten aanzien van de collega's uit haar specialisatie domein op geen enkele manier in twijfel heeft getrokken.

11. Daarenboven mag het vernietigingsmotief in herinnering worden gebracht. De onwettigheid die de Raad van State in het vernietigingsarrest heeft vastgesteld, is de volgende:

“Het facultair reglement bepaalt dat naast de deelgebieden onderzoek en onderwijs ook de dienstverlening als bevorderingscriterium in kaart wordt gebracht voor het vergelijken van de verdiensten van de kandidaten. Aldus wordt evenwel een bijkomend generiek criterium vastgelegd waarin niet is voorzien in de toepasselijke bepalingen van het door de raad van bestuur goedgekeurde ZAP-reglement. Het facultair reglement schendt bijgevolg artikel V.24 van de Codex Hoger Onderwijs, gelezen in samenhang met de artikelen 14, § 8, 3 en 19, § 5, van het ZAP-reglement.”

Die vastgestelde onwettigheid doet bijgevolg al helemaal geen uitspraak over het curriculum van verzoekster en heeft geen uitstaans met de concrete vergelijking van de aanspraken van de kandidaten, maar enkel met een onwettige toevoeging van ‘dienstverlening’ aan de bevorderingscriteria.

12. Verzoekster vergist zich dus door uit de onwettige beslissing af te leiden dat zij wegens die onwettigheid veel geloofwaardigheid verloren heeft en grote imagoschade heeft geleden. Zij maakt overigens ook geenszins concreet inzichtelijk hoe die schade zich zou hebben gemanifesteerd.

13. Verzoekster verwijst voor het morele nadeel voorts naar een gemiste kans om prestigieuze universitaire functies te bekleden, omdat zij daarvoor als hoofddocent niet in aanmerking kwam. Verzoekster geeft evenwel niet *in concreto* aan voor welke van de door haar vernoemde functies zij, bij bevordering in 2014, de gelegenheid zou hebben gehad zich kandidaat te stellen. Zij duidt niet aan voor welke functies er daadwerkelijk vacatures waren die haar interesse wegdroegen. Overigens wijst de verwerende partij erop dat sommige van de “prestigieuze functies” enkel toegankelijk zijn vanaf de graad van ‘gewoon hoogleraar’.

Gelet op het gebrek aan enige precisering hierover in het verzoekschrift faalt verzoekster in de bewijslast die op haar rust om de morele schade aan te tonen en kan de schade noch de omvang ervan worden vastgesteld.

14. Aldus rest enkel wat verzoekster ziet als een gemist “hogeren aanzien”, omdat zij ten onrechte heeft moeten wachten op de status van hoogleraar.

Verzoekster overtuigt evenwel niet dat een gemiste bevordering en het aanzien dat daaraan uit louter moreel oogpunt kan worden ontleend, een bijzonder moreel nadeel vormen, dat nog een bijkomende vergoeding behoeft.

Ondertussen is immers reeds met het vernietigingsarrest *erga omnes* komen vast te staan dat de verwerende partij een onwettigheid heeft begaan. Bovendien geniet verzoekster de supplementaire morele genoegdoening dat de verwerende partij uit de onwettigheid de conclusie heeft moeten trekken dat verzoekster toch met ingang van 1 oktober 2014 bevorderd wordt en dat haar misgelopen salaris is uitbetaald. Die beslissing is genomen, aldus de verwerende partij, na een nieuwe beoordeling van de kandidatuurstellingen waardoor verzoekster “alsnog gunstig gerangschikt” werd. Ook hieruit put verzoekster morele satisfactie.

Dat verzoekster met terugwerkende kracht tot hoogleraar is bevorderd impliceert ook dat zij voortaan – bijvoorbeeld bij de berekening van haar anciënniteit of bij het opstellen van haar cv – geacht moet worden sedert 1 oktober 2014 hoogleraar te zijn.

Welk bijzonder moreel nadeel zij dan ingevolge het vermeende gemis aan “hoger aanzien” heeft geleden, maakt verzoekster opnieuw niet concreet inzichtelijk. Verzoekster blijft in het inleidend verzoekschrift bij algemeenheden als “hoger aanzien”, “status” en “full professor”. Aangenomen en gehoopt mag worden, dat bijvoorbeeld de waarde van wetenschappelijk onderzoek of van een publicatie niet afhangt van de graad waarmee de auteur ondertekent – minstens toont verzoekster het tegendeel niet aan; zij toont niet aan dat zij ingevolge het “lagere” aanzien dat haar als hoofddocent te beurt viel – toch nog steeds lid van het zelfstandig academisch personeel – minder heeft kunnen onderzoeken, publiceren of onderwijzen dan zij als hoogleraar had gekund. Met welke andere egards een ‘hoogleraar’ in vergelijking met een ‘hoofddocent’ wordt bejegend laat verzoekster in het inleidend verzoekschrift onbesproken, laat staan dat zij ervan overtuigt dat het feitelijk moeten voortzetten van haar opdracht als hoofddocent een zodanige impact heeft gehad, dat een extra vergoeding hiervoor op zijn plaats is.

15. Met de gegevens waarvan verzoekster in haar uiteenzetting gewag maakt, toont zij niet aan waarom het vernietigingsarrest, met inbegrip van de motieven die aan de vernietiging ten grondslag liggen, geen volledige morele genoegdoening heeft kunnen bieden. Door het vernietigingsarrest, dat een absoluut gezag van gewijsde *erga omnes* heeft en waardoor de onwettig bevonden rechtshandeling *ab initio* uit de rechtsordening werd genomen, staat het nochtans voor eenieder vast dat de griefhoudende beslissing onwettig was.

Er zijn bijgevolg geen redenen om te besluiten dat het beweerde moreel nadeel niet zou zijn hersteld door de kracht zelf van de vernietiging van de onwettig bevonden beslissing, in samenhang met de bevordering die haar

ondertussen is verleend met inbegrip van de reconstructie van haar administratieve en geldelijke loopbaan.

VI. Kosten

16. Alhoewel uit wat voorafgaat volgt dat het verzoek moet worden afgewezen, mag niet uit het oog worden verloren dat verzoekster initieel ook een vergoeding vroeg voor de geleden materiële schade en dat die schade, ingevolge haar retroactieve bevordering na het instellen van huidig verzoek, door de verwerende partij effectief is hersteld.

In die omstandigheden moet de verwerende partij beschouwd worden als een in het ongelijk gestelde partij en past het dat zij de kosten draagt, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het verzoek.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het verzoek tot schadevergoeding tot herstel, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verzoekende partij.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoekende partij niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes januari tweeduizend eenentwintig, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren